

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

2 FEBRUARI 1996

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

— van de heer Karel De Gucht c.s. —

betreffende de benaming van de Vlaamse Raad

VERSLAG

namens de Commissie voor Reglement en Samenwerking
uitgebracht door de heer Jacques Timmermans

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden : de heren Leo Delcroix, Johan De Roo, Marc Olivier, Herman Suykerbuyk, Johan Weyts ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Francis Vermeiren ;

de heren Norbert De Batselier, Patrick Hostekint, Jacques Timmermans ;

de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heer Paul Van Grembergen ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heer Joachim Coens, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren John Taylor, Walter Vandenbossche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Marc Cordeel, Mandus Verlinden ;

de heren Gilbert Bossuyt, Marcel Logist, Michiel Vandenbussche ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Penris ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Vera Dua.

Zie :

207 (1995-1996)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

Zie ook :

34 (BZ 1995)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

Retro-acten

De Vlaamse Raad nam op 13 juni 1995 met eenparigheid van stemmen een resolutie aan van de heren Eric van Rompuy, Karel De Gucht, Jacques Timmermans, Paul Van Grembergen en Jos Geysels houdende de benaming van de Vlaamse Raad en van de leden van de Vlaamse Raad (zie stuk 34 (BZ 1995) – Nr.1 en Handelingen nr. 1 van dinsdag 13 juni 1995, blz. 31 en 32).

Deze resolutie hield in dat men, omwille van de duidelijkheid en de herkenbaarheid, voor de Vlaamse Raad en zijn leden in de contacten met de bevolking voortaan de benamingen "Vlaams Parlement" en "Vlaams Volksvertegenwoordiger" zou gebruiken.

Het Bureau van de Raad preciseerde op 15 en 28 juni 1995, nadat het kennis nam van mogelijke juridische problemen die uit de naamsverandering van "Vlaamse Raad" naar "Vlaams Parlement" zouden kunnen resulteren, dat deze nieuwe benaming enkel zou worden gebruikt in teksten die geen juridische gevolgen hebben. In alle andere gevallen diende de benaming "Vlaamse Raad" te worden behouden.

In de praktijk bleek echter dat het onderscheid tussen teksten met juridische draagwijdte en andere niet altijd eenduidig is. Men zou hoe dan ook twee namen voor dezelfde instelling moeten hanteren wat zeer zeker tot verwarring aanleiding zou geven.

Het Bureau besliste daarom een grondiger bespreking over de naamsverandering en de draagwijdte ervan te houden na het zomerreces.

Inmiddels bezorgde de heer Karel De Gucht bij brief van 17 augustus 1995 aan de voorzitter van de Raad een "voorontwerp" van resolutie met betrekking tot de benaming van de Vlaamse Raad. Dit voorontwerp bevat in grote lijnen reeds de tekst van het thans voorliggende voorstel van resolutie. Het was de bedoeling met deze resolutie de draagwijdte van de door de Vlaamse Raad op 13 juni 1995 aangenomen resolutie aanzienlijk uit te breiden. De benaming "Vlaams Parlement" zou niet enkel aangewend worden in het kader van handelingen zonder rechtsgevolgen, maar ook voor officiële akten en bekendmakingen.

Een uitvoerige studienota van 18 september 1995 van de Afdeling Studie en Advies van het Secretariaat van de Vlaamse Raad wees uit dat er vanuit een louter juridische benadering twijfels zijn over de bevoegdheid van de Vlaamse Raad om eigenmachtig zijn in artikel 115, §1 van de Grondwet uitdrukkelijk opgenomen benaming te wijzigen.

Het Bureau nam kennis van dit advies en verwees de aan gelegenheid van de naamswijziging van de Vlaamse Raad voor verdere bespreking naar de Commissie voor Reglement en Samenwerking.

In de vergaderingen van deze commissie van 28 september en 21 november 1995 bleek dat er vanuit politiek standpunt bekeken geen enkel bezwaar was om de benaming van de Vlaamse Raad te wijzigen ook voor officiële akten en bekendmakingen. De vraag stelde zich of het hier wel een bevoegdheidsprobleem betrof.

De commissie overwoog ook een onrechtstreekse wijze om de benaming van de Vlaamse Raad in de Grondwet op te nemen, met name via de herziening van artikel 59 Gw inzake

de parlementaire onschendbaarheid en artikel 120 Gw. Aangezien de Raad ook voor deze oplossing afhankelijk is van het federale parlementair initiatiefrecht en het er niet naar uitzag dat de herziening van dit artikel binnen een kort tijdsbestek zou beëindigd zijn, gaf de commissie er de voorkeur aan hoe dan ook een definitief standpunt in te nemen begin 1996.

Op 24 januari 1996 werd door de heren Karel De Gucht, Johan De Roo, Gilbert Bossuyt, Filip Dewinter, Paul Van Grembergen en Jos Geysels een voorstel van resolutie betreffende de benaming van de Vlaamse Raad ingediend. De tekst ervan is identiek is aan het reeds op 15 december 1995 ingediende voorstel van resolutie van de heer Karel De Gucht (Stuk 187 (1995-1996) -Nr.1) dat door de indiener op datum van 24 januari 1996 ten voordele van het thans voorliggende door alle politieke fracties mede-ondertekende initiatief werd ingetrokken.

Door de plenaire vergadering van 24 januari 1996 werd met algemene instemming beslist het voorstel van resolutie bij voorrang te behandelen in de commissie. Dit gebeurde op 1 februari 1996.

Toelichting door de heer Karel De Gucht, hoofddiener van het voorstel van resolutie

De hoofddiener verwijst naar de uitvoerige toelichting van de tekst opgenomen op de blz. 1 tot 3 van Stuk 207 (1995-1996) – Nr. 1. Hij ontwikkelt een aantal pertinente argumenten die de Vlaamse Raad kan invoeren om zich over een naamswijziging ook voor officiële documenten en bekendmakingen uit te spreken bij middel van een resolutie.

- De Vlaamse Raad voldoet als instelling ongetwijfeld aan de voorwaarden waaraan een parlement dient te voldoen. Hij heeft immers rechtstreeks verkozen leden en wetgevende bevoegdheid, stemt de begrotingen, benoemt en controleert de regering enzovoort.

- De wijziging van de naam van de Vlaamse Raad heeft geen impact op welke grondwettelijke bepaling ook. Zij doet geen afbreuk aan de in de Grondwet opgenomen bevoegdheidstoewijzingen en interinstitutionele verhoudingen. De naamsverandering is een interne aangelegenheid.

- De naamsverandering schaadt geen rechtsbelang, ook niet in privaatrechtelijke verhoudingen.

Verder ontwikkelt de hoofddiener ook uitvoerig het precedent van het Europees Parlement dat in 1962 eveneens bij resolutie zijn in het EEG-verdrag van 1958 opgenomen benaming "Europese Parlementaire Vergadering" definitief wijzigde in "Europees Parlement".

De hoofddiener verzoekt de commissie om al deze redenen te beslissen dat voortaan de benaming "Vlaams Parlement" zou worden gebruikt in alle officiële akten, in de officiële bekendmakingen van zijn rechtsakten alsook in alle privaatrechtelijke rechtsverhoudingen.

Het aannemen van deze resolutie neemt niet weg dat men er op korte termijn moet naar streven om deze naamsverandering ook in de Grondwet op te nemen, eventueel op indirecte wijze via op de Vlaamse Raad toepasselijk artikelen die wel voor herziening vatbaar zijn verklaard, zo besluit de indiener.

Bespreking

In de commissie blijkt een consensus te bestaan over de inhoud van het voorstel van resolutie.

Toch is er nog enige aarzeling over het spoor waarlangs men deze naamswijziging doorvoert. Een herziening van de Grondwet is hoogst wenselijk maar een volledig sluitende oplossing ligt niet bij de Vlaamse Raad. Een resolutie schijnt een door alle fracties aanvaard spoor te zijn.

Een lid vraagt zich af of de Vlaamse Raad zich ook niet bij wijze van bijzonder decreet kan uitspreken.

Dit lid twijfelt immers aan de stelling dat, vermits er bij de verdeling van de bevoegdheden tussen het federale beslissingsniveau en dat van gemeenschappen en gewesten niets is geregeld over de naamgeving, deze aangelegenheid bijgevolg gereserveerd blijft voor de federale wetgever. De kwestie van de naamgeving heeft niets te maken met de bevoegdheidsverdeling. De bevoegdheidsverdeling is niets meer of niets minder dan een afbakening van domeinen waarop vanuit de federale of de regionale en gemeenschapsinstanties een beleid kan worden gevoerd. De naamgeving is in deze context noch voorbehouden noch toegewezen aan de federale staat of de deelgebieden.

De naamgeving is veeleer onder te brengen bij de aangelegenheden die behoren tot de constitutionele autonomie van de "Raden" en zou derhalve bij wege van bijzonder decreet kunnen worden geregeld, aldus het lid. Een bijzonder decreet heeft bovendien kracht van wet terwijl een voorstel van resolutie deze totaal ontbeert.

Wat de mogelijke risico's op een annulatieberoep bij het Arbitragehof tegen een bijzonder decreet inzake naamgeving betreft, wijst het lid erop dat het Arbitragehof zich onbevoegd zou moeten verklaren omdat dit bijzonder decreet zich niet inlaat met de eigenlijke bevoegdheidsverdeling.

Het lid kondigt de commissie aan dat hij het initiatief zal nemen om een voorstel van bijzonder decreet in te dienen wat niet belet dat hij alvast bereid is het voorstel van resolutie goed te keuren.

De voorzitter verklaart dat de door het lid voorgestelde werkwijze inderdaad een bijkomende piste is, die kan worden overwogen omwille van de hogere rechtskracht. Hij pleit er echter voor het voorstel van resolutie nu goed te keuren.

De indiener van het voorstel van resolutie repliceert dat volgens de letter van de wetteksten de bevoegdheid inzake de naam van de Raden aan de Grondwetgever en de bijzondere wetgever toekomt. (zie artikel 115, § 1, GW "Vlaamse Raad genoemd" ; en artikel 1 § 1 van de BWHI van 8 augustus 1980 hierna genoemd "de Vlaamse Raad"). Hij volgt het lid wel waar hij het begrip constitutionele autonomie breed interpreteert en de naamgeving hiertoe rekent.

Het nog eens bevestigen van de naamwijziging bij wege van bijzonder decreet is tactisch niet aangewezen. Dit zou kunnen worden uitgelegd als een bijkomende poging als of men niet zeker was van de in het ontwerp van resolutie ontwikkelde gedachtengang dat de Vlaamse Raad zelfstandig moet kunnen beslissen om zichzelf "Vlaams Parlement" te noemen.

Bovendien zou de Raad van State ongetwijfeld negatief adviseren over de bevoegdheid van de decreetgever om andere benamingen te gebruiken dan deze die door de Grondwet worden gehanteerd. Uiteindelijk moet de nieuwe naam wel in

de Grondwet worden opgenomen, aldus de hoofdindiener van het voorstel van resolutie.

Een ander lid pleit voor een drievoudig spoor : vooreerst de resolutie, nadien een bijzonder decreet en uiteindelijk het opnemen van de gewijzigde naam in de Grondwet.

De voorzitter besluit dat de drie pistes op zichzelf zeker geen tegenstrijdige oplossingen bieden voor het gestelde probleem. Tegen de resolutie als wilsuiking van het autonome Parlement kunnen nauwelijks juridische bezwaren worden opgeworpen aangezien de naamwijziging geen impact heeft op de bevoegdheid van de Vlaamse Raad. Er is ook geen schending van enig belang. Uiteraard blijft de ultieme legalisering via de Grondwet het uiteindelijke streefdoel.

Stemming

Het voorstel van resolutie wordt ter stemming gelegd en eenparig aangenomen.

De verslaggever,

Jacques TIMMERMANS

De voorzitter,

Norbert DE BATSELIER
